

Budapestre vonatkozó ujságcik

Osztályozás

910.2

Szerző: .....

Hely

Cím: Budapestet felfedezik

Idő

1911

Forrás: Pesti napló

Személy

Bp

1911.3.9

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Budapestet felfedezik.

— A delegáció utóhangja. —

Budapest, március 8.

Az elmúlt héten élvezhettük azt a melegítő, kellemes érzést, hogy felítván egy-egy külföldi ujságot, párisit, londonit, olaszt vagy berlinit, szinte mindig integetett felénk egy-egy kis Budapestről keltezett távirat, még pedig nem holmi szenzációs rablógylkosság, nagyszabású sikkasztás ügyéről beszámoló, hanem a maga szerénységében is világpolitikai jelentőségű kis távirat: hogyan áll a flotta-költség a delegációban, mit mondott Aehrenthal az olasz szövetségről. Néhány hét alatt gyakrabban emlegettek bennünket, mint máskor egész évben. Most, amikor a delegációknak vége, szinte csak most vesszük észre, hogy egész sereg külföldi, első sorban bécsi ujságíró járt nálunk, akik most buzgón írják a visszaemlékezést Budapestre, az udvari bálra, az Andrássy-utra, a cigányra, a szép asszonyokra. Egy jónevű német író, Felix Salten egy berlini nagy lapban közölt intim feljegyzéseket Budapestről, most meg egy bécsi lap ír rólunk, helyesebben az itt történetekről, oldalszámra. Felfedeznek bennünket egyszerűen a politika száraz eseményeinek re-gisztrálásán, igyekeznek belátni a konyhánkba, észrevenni, ha már nem az országot, legalább a várost, amelynek kövezetét néhány hétig rőt-ták. Az érdeklődés forrása tulajdonképpen az, hogy az osztrákok különös jelentőségű, történelmi delegációnak deklarálják a most lefolyt tárgyalásokat, amelyek a hadsereg és a flotta ujászervezése számára megszavazták a költ-

ségeket. Ezért voltak a viták terjedelmesebbek, mint máskor, ezért voltak kénytelenek közös miniszterek, tábornokok, vezérkari tisztek, referensek és ujságírók hosszabb ideig itt ülni, mint máskor és jobban körülnézni.

Az a tény, hogy foglalkoznak velünk, már önmagában kellemes és ahogyan foglalkoznak, ezuttal az is előnyösebb számunkra. A régi híres ferditéseknek, mulatságos leírásoknak alig van nyoma. Némi tulzással azt mondhatnók, hogy most nagyjában helyes és az igazságnak megfelelő megjegyzések kerülnek a világ elé rólunk, mert mai ismertetőink ujságírók, a hajdaniak pedig — tudósok voltak. Tudósok, ugynevezett utazók, akik néhány hét alatt cél, rendszer nélkül végigszaladtak az országon, intézmények belső életével meg nem ismerkedtek, apró eltéréseken előkelő göggel tették túl magukat. Az ujságíró futtában, gyorsan kénytelen dolgozni szintén, de ehhez is méri következetéseit. Igyekszik rövid idő alatt is a dolgok lényegét megtudni és ha nem tudja meg, ha csak színeket, feljegyzéseket ad, nem tünteti fel ezeket tudományos adattáraknak. Igaz, mi is túl vagyunk már a fölösleges, túlzott érzékenykedésen. Nem jaidulunk fel rögtön, ha valakinek nem tetszik, hogy a budapesti utca kissé elhanyagolt és nem tiltakozunk, ha valaki észreveszi, hogy körutaink palotasorainak fényűzése kissé ingatag alapon áll — hiszen magunk foglalkoztunk legtöbbet ez új budapesti építkezés nagyzó, komolytalan és üres voltával.

A hang, ahogyan rólunk írnak, ahogyan velünk foglalkoznak, azt jelenti, hogy az idegen, aki itt tölt néhány napot és hetet, csakugyan nagyvárosban érzi magát és ha úgy gon-

dolja, úgy írja, hogy Budapest után már a Kelet következik, ez a megjegyzés inkább a régi olvasmányok, képzetek, semmint a tapasztalat eredménye. Persze, a delegációs tárgyalás, mint a budapesti levelek, ujságcikkek kiinduló pontja, azért is kedvező számunkra, mert elejét veszi államjogi botlásoknak, elősegíti komplikált közjogi helyzetünk megértését. A delegációkért kevés ember rajong Magyarországon, mégis, ez a néhány hét volt ime, amíg csakugyan állam-sak, helyesebben tettekkel tényezőknak érezhettük magunkat, amikor figyeltek ránk és foglalkoztak velünk. Egyszerre nyilvánvaló lett, amit egyébként eddig is tudott gondolkodó ember, hogy a legteljesebb belső önállóságunk mellett is állandóan és tartósan a külföld előtt azért nem számítunk, azért nem vagyunk érdekesekek, mert külső viszonyainknak eseményei nem itt játszódnak le, nem innen erednek. Udvar, diplomácia, legfőbb katonai vezetőség, mindez az egész éven, sőt éveken át távol van tőlünk. Ezért hiába a kitünő közlekedés, a jó táviróvonalak, a kényelmes és kellemes budapesti élet: a nagy világlapok, amelyek Pekingbe és Tokióba elküldik levelezőiket, Budapestet melőzik, Magyarországot Bécsből intézik el és nincs törvény, párt, politikai akció, amely ezen a közös ügyön segíthetne. Ez a külön számbavétel még az egyébként oly fontos közgazdasági jelentőségünktől is független. Az iparunk, kereskedésünk tulszárnyalhatja Ausztriát, rákásra gyűlhet a kincs Budapesten, a világ igazi hírszolgálatának munkásai mindaddig Bécsben lesznek, amíg ott dől el háboru és béke sorsa. Mert ez az, ami évszázadok óta változatlanul, egyformán érdekli az embereket. Száz esztendővel ezelőtt a szekeresek jártak Bécsből Erdé-

nyig és a kíváncsiak tőlük kérdezték meg, mi
nyáság, azaz mit csinál Napoleon, lesz-e háboru,
hogyan dől el a háboru? Komplikáltabb for-
mában ma is erre a kérdésre igyekeznek vála-
szolni a nagy világlapok, amikor leszámolnak
minden külügyminiszter minden lépéséről, szö-
vetségek alakulásáról, lehetőségeiről.

Az osztrák-magyar külügyi kérdések nagy
része a parlamenti vitákból éppen a delegációk
révén ki van kapcsolva és egy esztendőben
egyszer kerül sor érdemlegesen katonai pro-
blémák elintézésére. Az elintézés helyévé min-
den második évben válik Budapest és, mint az
kén, ennek a furcsa, közösügyes intézménynek
köszönhetjük felfedeztetésünket. Hát köszönjük
szépen a delegációnak. Mindenesetre megnyug-
tató tudat, hogy ha látnak is nálunk cigányokat,
villogó szemű nőket, nagyban és egészben még-
sem megyünk már cigányszámba. Egy kis exo-
tikus zamatot vesznek észre Budapesten: mi
alig érezzük, de ha megvan, nincs mit szégyen-
kezni érte. Ha elegendő volna arra, hogy ki-
váncsi tömeget csábitson ide, alapja legyen az
agynevezett, a sokat emlegetett és mindig csak
emlegetett idegenforgalomnak, igyekeznénk el-
pinni is, hogy ez az exotikus zamat csakugyan
létezik, el nem árulnók a világért sem, hogy a
legjobb indulatu idegenek is legfeljebb ha vidám
bankettek pezsgős hangulatában veszik észre.